

A ešte jeden príklad.

Ste znepokojení kvôli peniazom. Stále vás trápia myšlienky na to, že môžete peniaze stratiť, že vás môžu okradnúť, alebo že príde daňová kontrola.

Znamená to, že v podvedomí chcete, aby sa vám peniaze stratili. Podvedomie vám v podobe nutkavých myšlienok predkladá rôzne varianty toho, ako sa zbaviť peňazí.

Obráťte sa do seba a spýtajte sa: „Prečo by som mal prísť o peniaze? Čo dobré z toho pre mňa vyplynie?“

Odpoveď môže byť nasledovná: „Venuješ práci a myšlienkam na peniaze priveľa času. Nemáš čas na svojich blízkych, na vlastný rozvoj, na oddych – a to všetko kvôli peniazom. Preto ak chceš byť spokojný, musíš zo svojho života odstrániť honbu za peniazmi.“

Znamená to, že ak zmeníte svoj vzťah k peniazom a práci, nebudete musieť o peniaze prísť.

Takto bude vyzerat' tabuľka v tomto prípade:

Staré myšlienky podľa modelu „obet' – tyran“	Pozitívne zámery	Nové myšlienky podľa modelu „pán svojho života“
Môžem prísť o peniaze. Môžu ma okradnúť. Nemám dosť peňazí.	Sebazáchova. Dať do poriadku iné oblasti života.	Môj postoj k peniazom je pokojný. Mám čas na všetky oblasti života. Harmonicky sa rozvíjam vo všetkých oblastiach života.

Predpokladám, že ste už pochopili, ako treba pracovať so svojimi myšlienkami.

Je dôležité zapamätať si a pridržovať sa niekoľkých pravidiel:

1. Všetko, čo okolo seba vidíme a počujeme, je odrazom našich myšlienok.
2. Proti svojim myšlienkam nesmieme bojovať ani sa ich snažiť potláčať. Musíme ich prijať.
3. Každú myšlienku môžeme zmeniť alebo presmerovať.
4. Za každou myšlienkou sa skrýva určitý pozitívny zámer. Tento zámer môžeme zistiť s pomocou magickej otázky: „Na čo túto myšlienku potrebujem? Čo dôležité sa chce v mojom živote udiat' prostredníctvom uskutočnenia tejto myšlienky?“
5. Pri vytváraní nových myšlienok musíme byť v pozícii pánov svojho života.
6. Nové myšlienky v sebe musia obsahovať silné, jasné predstavy a pocity.

Po tom, ako ste odhalili svoje negatívne myšlienky, pochopili ich pozitívne zámery a nahradili ich novými, musíte ešte vykonať dva veľmi dôležité kroky: obrad oslobodenia-očisty a obrad prijatia.

Obrad oslobodenia – očisty

Tento obrad sa dá uskutočniť niekoľkými spôsobmi. Naši predkovia ho robili každý deň, predovšetkým však počas sviatkov, kedy sa spájali s rozličnými prírodnými živlami. Víťali Slnko, pochovávali Morenu, tancovali kolové tance, kúpali sa v čistých riekach a jazerách, skákali cez vatru, bosí chodili po uhlí. Boli to prirodzené spôsoby očisty.

Existujú aj iné možnosti, ako sa očisťovať: pôst, modlitba, meditácia.

V tejto knihe by som vám rád priblížil jeden prirodzený spôsob, ako sa zbaviť starých a nepotrebných myšlienok. Je to obrad, ktorý sa najlepšie vykonáva v miestnosti určenej na meditáciu, aká sa nachádza v každom dome. Touto miestnosťou je, ako ste si už asi domysleli, záchod! Môžete si na dvere záchoda zavesiť nápis „Meditačná miestnosť“.

Sadnite si na toaletu, sústreďte sa a potom nahlas alebo v duchu povedzte: „Hneď teraz sa ľahko a s radosťou oslobodzujem od...“ Takto sa rozlúčite so starým a nepotrebným presvedčením a myšlienkami.

Tento spôsob sa mi zapáčil z toho dôvodu, že je priamo spojený s fyziologickým zbavovaním sa toho, čo nepotrebujeme.

Obrad prijatia

Po skončení obradu oslobodenia je potrebné zaviesť do podvedomia nové presvedčenia, ktoré vám budú v živote pomáhať. Nalejte do pohára čistú vodu a povedzte „poháru“ svoje nové myšlienky. Každú takú myšlienku musia sprevádzať jasné a silné predstavy a pocity. Majte na mysli, že dôležité nie sú samotné slová, ale to, čo tieto slová vyjadrujú. Keď skončíte, vodu pomaly vypite. Predstavujte si pritom, ako nové myšlienky a predstavy vchádzajú spolu s vodou do vášho tela, do každej vašej bunky.

Musíte to robiť v pozícii pána svojho života. Nalaďte sa teda na túto pozíciu.

Teraz si povieme niečo o ďalšej úlohe, ktorú musíme vykonať. Je ňou inventarizácia myšlienok v sklade nášho podvedomia.

Predstavte si, že vaše podvedomie je ako sklad, v ktorom sa za roky vášho života nazbieralo veľké množstvo myšlienok, predstáv, presvedčení a pod. Keďže teraz začínate nový život podľa nového modelu, musíte skontrolovať, čo máte „na sklade“.

Vezmite si teda zápisník a pero a podme na to!

Nasleduje niekoľko typických fráz, ktoré často používajú ľudia s rôznymi problémami. Určite medzi nimi nájdete tie svoje. Ak tam nebudú (čo je málo pravdepodobné), zostavte si svoj vlastný zoznam.

Svet je nespravodlivý.

Také boli okolnosti.

Bola to nešťastná náhoda.

Všade sú samí zlodeji.

Vládne tvrdá konkurencia.

Všetko je to len o peniazoch.

Ľudia nemajú peniaze.

Idem sa z toho zblázniť.

Je to hrozné.

Bol som ako zmyslov zbavený.

Boh to tak zrejme chcel.

Musel som to urobiť.

Nemôžem inak.

Tak sa to patrí.

Muži sú svine.

Všetky ženy sú mrchy.

Nemám čas.

Keď budete mať zoznam svojich „patologických“ fráz hotový, začnite postupne prerábať každú jednu z nich. Zamyslite sa, kedy sa u vás tieto myšlienky prvýkrát objavili, v akých situáciách ich používate a prečo. Porozmýšľajte, čím by ste ich mohli nahradiť.

Ak ste čítali moju knihu *Dohoda s chorobou*, možno si spomeniete na časť, v ktorej som uviedol niektoré metaforické vyjadrenia. Tu sú niektoré z nich:

*Je mi z toho zle.
Nechcem to ani vidieť.
Boľí ma z toho hlava.
Beriem si to k srdcu.
Mám na srdci kameň.
Ide mi z toho prasknúť hlava.
Zlomilo mi to srdce.
Idem sa zadusiť od zlosti.*

Koľko vecí hovoríme bez toho, aby sme sa zamysleli nad ich skutočným významom! Mrzák, lazar, tĺk, drevo, blázinec, šok... Každé z týchto slov má v sebe určitú predstavu, ktorá zanecháva „odtlačok“ v našom podvedomí a negatívne pôsobí na nás aj na toho, komu boli naše slová adresované.

Uvediem príklad z mojej praxe.

Raz za mnou prišla istá žena.

„Pán doktor, prišla som sa vám poďakovať za vašu prácu. Po tom, ako som si prečítala vašu knihu *Dohoda s chorobou*, som sa zbavila dlhoročného problému.“

„Akého problému?“

„Od detstva som trpela zápchou. Nemohla som normálne chodiť na záchod – len s pomocou preháňadiel. Vo vašej knihe som sa dočítala o metaforických vyjadreniach a uvedomila som si, že od detstva rada hovorievam: ‚Vyser sa na to!‘ Keď som bola veľmi nahnevaná, hovorievala som tak spolužiakom, neskôr mužovi a deťom. Túto frázu som zo svojho slovníka vylúčila a namiesto nej používam iné, krajšie slová a hovorím ich pokojne. Hneď na druhý deň po

tejto zmene som mohla ísť sama na záchod. To bolo pred pol rokom. A odvtedy sa moje predošlé problémy nezopakovali. Na záchod chodím každé ráno. Aj muž sa mi už smeje, vraví, že podľa mňa môže nastavovať hodiny.“

Teraz sa zamyslite, aké slová a frázy pri komunikácii s ľuďmi používate vy. Pozorne sledujte svoju reč.

Rád by som vás ešte upozornil, aby ste pri rozprávaní používali pokiaľ možno pôvodné slová. Také slová v sebe majú viac sily.

Snažte sa myslieť v rodnom jazyku. Je to podobné ako so stravou. Človek by mal konzumovať predovšetkým tie potraviny, ktoré boli dopestované alebo dochované v mieste, kde sú jeho korene. Cez potravu sa totiž do ľudského tela dostávajú nielen minerály a vitamíny, ale aj zvláštna energia spojená s rodiskom, predkami a kultúrou. Skúste začať Eskimáka kŕmiť citrusmi. Pravdepodobne neprežije. A ak by aj prežil, už by nebol Eskimákom.

Žijeme vo svete informácií. Čítame knihy, počúvame rádio, pozeráme televízor. Každý deň sa na nás valí množstvo informácií. Prichádzajú vo forme rôznych obrazov a slov, tvorivých aj ničivých. Je preto dôležité vedieť svoje podvedomie očistiť od nechcených informácií, alebo meniť negatívne informácie na pozitívne.

„Pán Sineľnikov,“ spýtal sa ma účastník kurzu v Moskve, „má vôbec význam očisťovať svoje myšlienky? Ved' ako prídu, tak odídu. Jednoducho si ich netreba všimáť.“

„To je zaujímavé,“ povedal som a následne sa spýtal: „Umývate sa?“

„Áno.“

„A prečo? Prečo si špinu jednoducho neprestanete všimáť? Ako sa vraví, malú špinu si nikto nevšimne a veľká sama opadá.“

„Už chápem...“

Keby človek žil v lese uprostred prírody, nemusel by pravidelne dodržiavať pravidlá osobnej hygieny vo vzťahu k myšlienkam. Ale on príde domov, zapne televízor a pozrie si správy. Začnú sa naňho valiť informácie o terorizme, zvyšovaní cien, vraždách a katastrofách. A to ani nespomínam reklamu. Do vedomia aj podvedomia človeka sa dostáva príliš veľké množstvo „špinavých“ informácií. Televízor môžete, samozrejme, vypnúť. Nemôžete sa ale úplne oddeliť od sveta. A ani to nie je nutné. Musíte sa v ňom len naučiť žiť tak, aby to na vás nevplývalo zle, ale priaznivo.

Je veľmi dôležité, akým obrazom dovoľíte vojsť do vášho života. Veľmi dobre vieme, aké dôležité je dodržiavať pravidlá telesnej hygieny. Staráme sa však rovnako dôkladne aj o svoju myseľ a dušu?

Oslobodenie myšlienok

Ak nedokážete ovládať svoju myseľ, môžete uškodiť sebe aj druhým. Okrem toho na vás budú silnejšie vplývať myšlienky a úmysly ľudí okolo vás. Vaše myšlienky čoraz viac závisieť od myšlienok a zámerov iných. Postupne prestanete byť pánom svojich myšlienok a svojho života a stane sa z vás nešťastná obeť.

Predstavte si, aké výhodné môže byť podmaniť si ľudskú myseľ a začať ju ovládať. Tak môžu isté bytosti získať ten najmocnejší nástroj pretvárania sveta. Samozrejme, podľa ich vlastných záujmov.

Povedzte, urobili by niečo také ľudia s čistými úmyslami? Nie. Takíto ľudia si uvedomujú svoju silu a moc a zároveň si vážia svet okolo seba.

Podmaňovanie človeka sa začína na úrovni mysle. Z minulosti poznáme veľa príkladov podmanenia či zotročenia.

Dnes to už nie je také jednoduché. Ochrana ľudských práv je dnes prísne sledovanou oblasťou. Dá sa však robiť niečo iné: podmaniť si myseľ človeka, jeho vôľu. Okovy už nie sú na nohách, ale v hlave.

Bol by som rád, keby ste si zapamätali jednu zásadnú vec: ľudskú myseľ si môže podmaniť len iná ľudská myseľ.

Len človek môže urobiť z iného človeka nevoľníka. No iba s jeho vlastným súhlasom! Taký je zákon nedotknuteľnosti ľudskej vôle. Existuje veľa spôsobov, ako si získať a podmaniť ľudskú myseľ. V prvom rade to robí súčasný systém vzdelávania, veda a náboženstvo. Nie je žiadnym tajomstvom, že masovokomunikačné prostriedky sú súčasťou tohto systému. Prostredníctvom nich do podvedomia ľudí prenikajú negatívne myšlienky a klamlivé hodnoty. Ľudský mozog sa prepája množstvom informácií, väčšina ktorých je absolútne neužitočná.

Celý zábavný priemysel je zameraný na odpútanie ľudskej pozornosti od reality. Takú myseľ je potom jednoduché nasmerovať kamkoľvek.

Preto nezabudnite:

My sami, vedome či nevedome, dávame súhlas k tomu, čo sa s nami v našom živote deje. Dobrovoľne zavrhujeme našu božskú podstatu a meníme sa na nešťastné obeť. Máme však potom právo hnevať sa na niekoho alebo niekoho obviňovať?

Mnohé krajiny sa stali slobodnými a demokratickými. A silou-mocou sa snažia tento spôsob života nanútiť všetkým. Sú však ľudia v krajinách s takýmto sociálnym usporiadaním skutočne slobodní?

Krátko po Veľkej októbrovej socialistickej revolúcii v Rusku v roku 1917 sa istí bolševici nadšení myšlienkami Zigmunda Freuda o vplyve nevedomia na život človeka rozhodli vytvoriť experimentálnu materskú škôlku, v kto-

rej by deti mohli robiť všetko, čo chcú. Jednoducho úplná sloboda osobnosti.

Ako je známe, Freud tvrdil, že všetky ľudské problémy vznikajú kvôli tomu, že v detstve rodičia a spoločnosť potláčali naše prirodzené inštinkty a túžby. Keby sa všetky takéto energie mohli slobodne prejavovať, z človeka vyrastie harmonická osobnosť.

Niekoľko mesiacov po otvorení navštívila materskú škôlku špeciálna komisia. To, čo uvideli, bolo hrozné. Deti naozaj robili všetko, čo chceli. Niektoré vykonávali malú i veľkú potrebu priamo v herni, iné sa bili, hrýzli, lámali hračky, ďalšie onanovali. Vychovávateľa nemohli robiť nič, pretože mali inštrukcie dovoliť deťom všetko.

V ten istý deň sa komisia rozhodla škôlku zatvoriť.

Sloboda neznamená, že človek môže robiť všetko, čo sa mu zachce. Sloboda je možnosť rozhodovať o svojom živote, prejaviť svoju vôľu. Teda žiť podľa zákonov Stvoriteľa.

Je dôležité pochopiť, že človek je slobodný, aj keď sedí za mrežami. Bola to predsa jeho voľba. Je preto zbytočné vykrikovať revolučné heslá „sloboda, rovnosť, bratstvo“. Toto všetko má predsa človek od počiatku.

V každom z nás sú všetky energie vesmíru, energie tvorenia, ničenia i rovnováhy. Prejavujú sa prostredníctvom predstáv a myšlienok, ktoré používame vo svojom každodennom živote.

Stať sa pánom svojho života znamená stať sa pánom svojich pocitov, myšlienok a slov.

Nieкто vie tento unikátny nástroj ovládať, iný nie. Nieкто je pánom svojich myšlienok, iný plní cudziu vôľu.

Raz ma na seminári požiadala jedna žena: „Už mesiac som apatická, stiesnená. Pomôžte mi, prosím, zistiť, s čím to súvisí.“

„Valentína,“ oslovil som ju menom, ktoré som si prečítal na vizitke, „čo sa udialo vo vašom živote pred mesiacom?“

„Nič zvláštne,“ odpovedala vyhýbavo.

„To nemôže byť pravda,“ povedal som, „túžba umrieť nevznikne len tak, z ničoho nič.“

„Prečo umrieť?“ pozrela na mňa preľaknuto. „Zatiaľ sa nechystám umrieť.“

„Vari neviete, že apatia a depresia je skryté želanie nebyť na tomto svete?“

„Áno, čítala som to v jednej z vašich kníh. Nemyslela som si ale, že je to až také vážne. Viete,“ pokračovala, akoby si práve niečo uvedomila, „práve som prišla na to, s čím to súvisí.“

„S čím?“

„Pred šiestimi týždňami som začala pracovať ako účtovníčka v jednom liehovare. Mám dobrý plat a sme fajn kolektív. So všetkými som si našla spoločnú reč. Mala by som sa tešiť, a pritom mám depresiu. Tento pocit musí nejako súvisieť s mojou prácou.“

„Viete, Valentína, chcel by som vám položiť tradičnú otázku.“

Žena na mňa spýtavo pozrela.

„Prečo chodíte do práce?“

„No prečo by som tam asi tak chodila?!“ odpovedala tónom, akoby som sa jej spýtal riadnu hlúposť. „Aby som zarobila peniaze. Na čo chodia ľudia do práce? Predsa kvôli peniazom.“

„Presne tak,“ povedal som. „Väčšina ľudí pracuje kvôli peniazom. A práve tento problém by som chcel dôkladnejšie rozobrať.“

„Problém?“

„Samozrejme. A veľmi vážny.“

Valentína sa zamyslela.

„Pozorne sledujte moje úvahy,“ pokračoval som. „Ako účtovníčka máte v podniku na starosť určité veci. Môžete nám povedať, aké presne?“

„Je toho viac,“ odpovedala Valentína. „Musím dávať pozor, aby sa kredit rovnal debetu, aby zamestnanci dostali načas výplaty. Pravidelne musím pripravovať podklady na platenie daní. A informovať riaditeľa o výške zisku...“

„Veru,“ povedal som, „zdá sa, že bez vás by podnik nemohol normálne fungovať. Ste veľmi dôležitým článkom reťaze. Máte veľkú zodpovednosť.“

Valentína, zjavne spokojná, prikyvovala na znak súhlasu.

„Poďme teda ďalej,“ pokračoval som. „Vy tvrdo pracujete a produkcia podniku sa zvyšuje. A konečným produktom je alkohol.“

„Hlavne víno a vodka,“ upresnila.

„Znamená to teda, že viac ľudí bude piť alkohol, bude viac alkoholikov, narkomanov, viac utrpenia a nešťastia v rodinách, viac havárií na cestách, viac nešťastných detí v detských domovoch. A vy, Valentína, ste doslova priložili ruku k tomuto dielu. Vyplýva z toho, že kvôli peniazom ste ochotná zabíjať ľudí.“

Čo sa následne dialo s tou ženou, je ťažké opísať slovami. Počas môjho rozprávania sa dramaticky zmenil výraz jej tváre. Chcela niečo povedať. Už aj otvárala ústa, ale rozplakala sa. Zjavne som trafil do čierneho.

„Pán doktor,“ povedala prerývane, „už som pochopila. Môj vlastný brat už niekoľko rokov pije,“ pokračovala trochu pokojnejšie. „Aj môj otec pil. Mesiac-dva sa dokáže držať, ale stačí, ak sa mu do úst dostane čo i len kvapka alkoholu a už je tam, kde bol. Celá rodina sa snaží dostať ho z toho. V ten deň, keď som nastupovala do práce, mi brat zavolať

a hrozne mi vynadal. Nechápala som, prečo. Chcela som si to s ním vysvetliť, tak som k nemu na druhý deň zašla. Ale nechcel sa na mňa ani pozrieť. Spýtala som sa ho, prečo sa tak správa a čo som mu urobila. Povedal mi, že to sama dobre viem, a vyhodil ma z bytu. Pýtala som sa mamy, či nevie, čo sa stalo. Nič zmysluplného som sa ale od nej nedozvedela. Brat si myslí, že som úplná hlupaňa a že chcem zničiť náš rod. Doteraz sa náš vzťah nezlepšil. Dokonca začal piť ešte viac. Niekoľko dní po rozhovore s bratom som upadla do depresie. Teraz už chápem, že sa ma snažil svojím spôsobom priviesť k rozumu. Nadával mi, no sám nevedel, prečo. Veď on vôbec nevedel, že som zmenila prácu!“

„Cítil to však na úrovni svojho podvedomia, svojej duše,“ povedal som.

„Teraz tomu už rozumiem. Čo mám ale robiť?“

„Zmeniť prácu. A možno aj profesiu.“

„A kto bude živiť rodinu?“

„Máte manžela?“

„Áno, ale z jeho platu ledva zaplatíme nájom a školské poplatky pre deti.“

„Valentína, vymyslel som, čo môžete urobiť hneď teraz.“

Spýtavo a s nádejou sa na mňa pozrela.

„Čítali ste, že každá činnosť sa začína myšlienkou, predstavou. Skúste si každý deň cestou do práce vytvárať radostné myšlienky, ako vaša činnosť pomáha utužovať rodinné vzťahy, zlepšovať životnú úroveň a upevňovať zdravie.“

„A je niečo také vôbec možné?“

„Áno, ak v to budete veriť.“

„No to sa ale budem musieť rekvalifikovať na psychologičku. Vlastne, keď som bola mladá, chcela som študovať psychológiu. Mama mi ale radila, aby som sa stala účtovníčkou. Vraj tak budem stále pri peniazoch.“

„To je skvelé. Vyčleňte si časť zárobku na vzdelávanie. Získate tak životný cieľ a vyriešite vnútorný konflikt.“

Tento príbeh má aj svoje pokračovanie.

Valentína svoju radu poslúchla. Tento rok začala na univerzite študovať psychológiu. Mesiac po začiatku štúdia dostala ponuku pracovať ako hlavná účtovníčka v lekárskom centre. Jej vzťah s bratom sa zlepšil. Brat prestal piť a začal sestru počúvať.

Nové myšlienky teda zmenili jej osud.

Urobte si teraz malé cvičenie:

Budete skúmať svoje myšlienky na tému práce.

Na akej činnosti sa podieľate? Aký zmysel má vaša práca? Je výsledkom vašej práce tvorba, alebo ničenie? Ste slobodný človek, alebo sa podriaďujete iným?

Akú predstavu pomáhate uskutočňovať? Čo môže pri niešť realizácia tejto predstavy vám, vašim deťom a ďalším ľuďom? Alebo pracujete len kvôli peniazom?

Teraz, keď ste sa nad tým zamysleli, zatížili ste zmeniť prácu?

Ak áno, vytvorte si zodpovedajúce nové myšlienky a predstavte o tom, čo robíte!

SLOVO

Oleg pricestoval k Ivanovi Kondrat'jevičovi okolo poľudnia. Nájst' jeho dom nebolo ťažké. „Starca Ivana“ totiž poznala celá dedina.

Dom stál na okraji dediny pri rieke. Ako prvý privítal Olega obrovský kaukazský ovčiak. Bol to starý a rozumný pes. Neštekal veľa. Načo miňať sily, keď je všetko jasné. Človek, ktorý prišiel, má dobré úmysly. Niekoľkokrát štekol a pozrel sa smerom k domu, akoby čakal, že odtiaľ niekto vyjde.

A naozaj. O chvíľku z domu vyšla sivovlasá žena v dlhej šatovej sukni – *sarafáne*. Pomaly podišla k bránke.

„Dobrý deň,“ pozdravil sa Oleg.

„Dobrý deň,“ odvetila žena.

„Volám sa Oleg Svetlojarov.“

„A ja Anastázia Anatol'jevna.“

„Prišiel som za Ivanom Kondrat'jevičom. Býva tu?“

„Áno, poďte ďalej, mladý pán,“ pozvala ho dnu. „Ivan Kondrat'jevič vás už od rána vyčkáva. Altaja sa nebojte. Je to rozumný pes. Bez príkazu sa vás nedotkne.“

Oleg vošiel do dvora a natiahol k psovi ruku. Altaj ju oňuchal a uhol sa hosťovi z cesty.

„Odkiaľ vie, že som mal prísť?“ opýtal sa Oleg. „Neohlásil som sa dopredu.“

„Matka-Príroda mi to oznámila,“ ozval sa mužský hlas. Oleg sa obrátil.

Od domu kráčal k bránke rezkým krokom starec. Starec však len preto, že mal dlhé sivé vlasy a rovnako dlhú sivú

bradu. Nič iné nenasvedčovalo tomu, že je starý. Na tvári nemal takmer žiadne vrásky. Jeho pohyby boli ľahké, hlas pevný a príjemný. A pri podaní ruky Oleg pocítil, že starý pán je stále dosť silný.

„Včera takmer celý večer lietal nad našim domom sokol a môj verný priateľ, Altaj,“ muž ukázal rukou na psa, „bol nepokojný. Čakal návštevu.“

„To je zaujímavé,“ pomyslel si Oleg, „koľko asi môže mať tento muž rokov?“

„Volám sa Ivan Kondraťjevič,“ povedal starec, „ale ľudia ma volajú jednoducho ‚dedo Ivan‘. A teba ako môžem volať, mládenec?“

„Oleg Svetlojarov.“

„A čo ťa ku mne privádza, Oleg?“

„Niečo dôležité. Vašu adresu som dostal od Ľudmily Smoljakovej.“

„No, ak je to dôležité, tak pod' ďalej, nehanbi sa,“ povedal dedo Ivan a jemne potisol Olega smerom k domu. „Ľudmila je dobrá duša. Dlho sme sa nevideli. Viem ale, že sa má dobre. Sadneme si k tamtomu stolu pod orechom. V dome je teraz horúco, tu na čerstvom vzduchu nám bude príjemnejšie. Moja Nastenka pripraví niečo na stôl a ja zapnem samovar.“

Dedo Ivan vzal zo stola samovar a pobral sa k domu.

Oleg si sadol na drevenú lavicu a rozhliadol sa. Strom, pod ktorým sedel, bol obrovský. Nikdy predtým nevidel taký veľký orech. Strom poskytoval nielen chládok, ale aj pocit pokoja. Pod jeho vetvami bolo veľmi príjemne.

Na kraji pozemku stálo niekoľko úľov. Keď sa Oleg lepšie započúval, počul rovnomerný bzukot včiel. Vtáci trlkovali a z kvetov sa šírila omamná vôňa. Za riečkou bola široká zelená lúka. Pásli sa na nej kravy. Bol horúci júnový deň, ale pod orechom bolo príjemne chladno.

„Aký je tu pokoj,“ pomyslel si Oleg a zhlboka sa nadýchol. „Tu by som mohol žiť večne.“

Oleg si zrazu uvedomil, že niečo objavil. Priam pocítil, že čas tu plynie ináč. Akosi pozvoľna, rovnomerne. Nikto nikam nebeží, neponáhľá sa. V duši je pokoj, myšlienky sú jasné.

„Už rozumiem, prečo ľudia teraz žijú kratšie,“ uvažoval v duchu Oleg. „Zmenil sa rytmus života. Človek obetuje svoj život pohodliu. Obklopuje sa umelými, mŕtvymi vecami. Ale život nám predsa dáva práve príroda. A tá má svoj osobitý rytmus, ktorý je iný, ako rytmus umelých predmetov.“

Mnohí sa chvália tým, akí sú vzdelaní. Našich predkov považujú za zaostalých a nerozvinutých. Vzdelanie by sa však nemalo merať stupňom technickej vyspelosti, ale vzťahom k Matke-Prírode.

Človek lieta do vesmíru. Na čo je to ale dobré? Veď sa ešte nenaučil žiť ani na Zemi, a už chce vládnuť iným svetom. Ľudia ničia prírodu a z toho, čo sa zachovalo, robia rezervácie, ktoré nazývajú chránenými oblasťami či národnými parkami. Vraj takto chránia prírodu pre budúce generácie. Ako však majú naši potomkovia milovať prírodu, keď vidia, ako my sami prírodu ničíme a jej najkrajšie kúty pred ľuďmi skrývame?! Pre koho budú rásť lesné plody a huby v rezerváciách? Koho budú vtáci tešiť svojimi piesňami? Z prírody sa stanú múzejné exponáty. Budeme ich len obzerať a vzdychať nad ich krásou.

Naši predkovia, ktorí žili v harmónii s prírodou, nás prevyšovali po duchovnej i intelektuálnej stránke...“

„Tak ako sa cítite?“ prerušila Olegove myšlienky Anastázia Anatol'jevna. „Oddýchli ste si po ceste?“

„Áno, ďakujem,“ odvetil Oleg. „Práve premýšľam nad tým, ako je tu u vás príjemne.“

Pani domáca úhľadne poukladala na stôl nakrájaný chlieb, maslo, med v hlinenom džbániku, lyžice a dve šálky. Starec Ivan zatiaľ priniesol horúci samovar a čajník.

„Pripravím ešte niečo na jedenie,“ povedala Anastázia, „a vy sa tu zatiaľ porozprávajte.“

Ivan Kondrat'jevič nalial do šálok bylinkový čaj.

„Aký starý je tento orech?“ spýtal sa Oleg.

„Presne taký starý, ako ja. Tento rok bude mať deväťdesiatosem rokov.“

„Takže ste rovesníci.“

„Áno, ako dvaja bratia. Bol som deviatym dieťaťom mojich rodičov,“ pokračoval Ivan Kondrat'jevič. „Otec už ani nevolal pôrodnú babicu, sám zvládol pôrod. Urobil všetko tak, ako bolo treba. Narodil som sa ráno. Ukázal ma Slnku-Jarilovi, a až potom prerezal pupočnú šnúru. Placentu potom zakopal pod tento orech, ktorý zasadil na jeseň, hneď v ten deň, keď ma splodil.“

„A prečo to urobil?“

„Placenta je spojivom medzi matkou, dieťaťom a prírodou. Je v nej informácia o danom človeku. Dnes sa v pôrodniciach z placenty vyrábajú rôzne preparáty. Kedysi pôrodnice neexistovali. Ženy rodili doma. Prvé pôrodnice sa v Rusku objavili až začiatkom minulého storočia. Toto miesto je pre mňa výnimočné,“ povedal starček a láskavo pohladil strom. „V detstve som sa pod týmto stromom hrával, rozprával som sa s ním. Teraz pod ním rád sedávam a rozmýšľam. Veľmi dobre sa tu premýšľa. No a teraz,“ starec Ivan si odchlípol čaju, „rozprávaj, čo ťa ku mne priviedlo?“

Oleg starcovi porozprával o všetkom, čo za posledný rok zažil. O svojom objave počas vykopávok, o pokuse prečítať Festský disk a o historických objavoch. Ukázal mu aj hlinenú tabuľku s neznámym písmom.

„Každý text v akomkoľvek jazyku sa musí dať prečítať,“ prerušil jeho rozprávanie starec. „Treba len čítať citom. Nie logikou, ale citom. Vtedy sa ti ukáže pravda. Počkaj chvíľočku,“ starec vstal a pobral sa k domu. O chvíľu sa vrátil a v rukách držal staré husle. „Tak,“ povedal a pritom si hľadal pohodlnú polohu na lavičke, „musím ich trocha naladiť.“ Starec Ivan natiahol kolíčky na husliach a začal skúšať jednotlivé struny.

„Už dávno som moje čarovné husličky nedržal v rukách,“ povedal s úsmevom na tvári a počúval pritom zvuk strún. „Teraz je to dobre,“ láskavo pohladkal nástroj tak, ako rodič dieťa.

Potom sa vystrel a zatvoril oči, akoby sa pripravoval.

„Teraz ti zahrám Bajanovu pieseň.“ Jeho ruky sa dotkli strún.

*Kraj zeme svätý, čarovný!
Bohovia nás sem priviedli
pradávno z krajov d'alekých.
A túto pieseň pre všetkých
dnes spievam len ja jediný
o veľkých tajoch krajiny.
No nepočúva nikto viac.
Už iné leží na srdciach
dnes ľuďom. Zhon a náhlenie.
Časom starým už vravia: „Nie!“
Dávne však časy nehasnú,
básnikov, pevcov volajú,
znejú v akordoch tichých strún
na sivých skalách dávnych rún
tie zabudnuté tajomstvá.*

*Je koniec nášho potomstva?!
 Vtom pevec starý, vysoký
 pokojným hlasom hovorí:
 „Tu na kameni stopy čiar,
 zarastené sú machom var'
 prastaré znaky dávnych véd.
 Ktože ich čítal naposled?
 Kto rozlúšti dnes nápis ten,
 čo napísal ktos' na kameň?
 Len žula chráni pamäti dní
 tak veľmi, veľmi vzdialených.“
 A starec, tvár ošľahaná,
 ticho sa spýta kameňa:
 „Nuž ako, verný ochranca,
 čakáš na svojich? Do konca
 tu budem čakať na ten čas,
 keď pravdu môžem povedať.“*

Oleg nehybne počúval. Počas toho, ako starec Ivan recitoval a vybrnkával na husliach príjemné akordy, ožívali pred Olegom obrazy starého sveta. Hlas starca miestami ticho a prechádzal do šepotu, miestami zasa silnel. Prstami preberal struny a Olegovi sa zdalo, že to počuje spievať svoju vlastnú dušu. V srdci pocítil neobyčajné, dosiaľ neznáme pocity. V slovách piesne rozoznal niečo blízke, rodné. Do očí sa mu mimovoľne nahrnuli slzy.

*Prsty pevca sa dotkli strún,
 nad stepou zaznel silný hlas,
 akoby práve zastal čas.*

*V sprievode huslí zazneli
 zázračné verše.
 Srdce ich samo spievalo.
 Stíchol svet, polia, jazerá,
 rieka i les.
 Počúva ticho celá Zem.
 To veru nie je človek len.
 To Boh sám spieva pieseň nám
 pod jasným slnkom,
 to On sám spieva slobodne, ľahučko
 o živote...
 Ďaleko táto pieseň znie.
 Na krídlach vietor ju nesie.
 Strach krdeľ vtákov prekonal,
 priletel bližšie.
 Opodiaľ stíchol vlkov pár.
 Mohutný jeleň opustil
 tmavý tieň lesa,
 k pevcovi kráčaľ krajinou.
 Jazvec sa blížil húštinou.
 A v stepnej tráve leopard
 vzrušene starca počúval.
 I stádo divých tarpanov,
 Čo uháňali rovinou,
 zastalo zrazu.
 Zvuky strún
 step počúvala.
 Žiaden šum.
 Len hlas sa clivo širil v diaľ,*